

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SPYRI, JOHANNA

Heidi / Johanna Spyri ; il. copertă și interior: Xact ; culegere text : Miha Manoiu ; trad.: Monica Grecu. - București : Unicart, 2016

ISBN 978-606-576-457-6

I. Manoiu, Mihaela (text)

II. Grecu, Monica (trad.)

III. Xact (il.)

821.112.2(494)-93-31=135.1

Nici o parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă sau introdusă într-un sistem de recuperare a datelor sau transmisă în orice formă sau prin orice mijloace, electronice, mecanice, prin fotocopiere, înregistrare sau altele, fără permisiunea prealabilă scrisă a editorului.

Copyright © Unicart Production S.R.L., România

Despre autor

Învestea scrisă de Johanna Spyri (1827 - 1901) despre Heidi, fetița din Alpi, a cunoscut succesul chiar înainte de sfârșitul secolului al 19-lea. De altfel, *Heidi* este, de departe, cea mai cunoscută operă literară elvețiană.

Johanna s-a născut și a crescut într-un cătun numit Hirzel, pe dealurile din apropierea lacului Zurich. Tatăl ei, Johann Jacob Heusser era doctor de țară. Și mama ei, Meta Heusser, era scriitoare, dar nu a dorit ca lucrările ei să fie publicate. Când a acceptat, a pus condiția să nu i se divulge numele. Scrierile ei erau destul de cunoscute la acea vreme, dar astăzi numai cercetătorii entuziaști le mai citesc.

La vîrsta de 16 ani, Johanna a fost trimisă la școală în Yverdon, în vestul Elveției, unde se vorbește limba franceză. După absolvire, s-a întors acasă, unde o ajuta pe mama ei să-și crească ceilalți copii și citea foarte mult. La vîrsta de 25 de ani, în 1852, l-a cunoscut pe Johann Bernhard Spyri, avocat și ziarist din Zurich, cu care s-a căsătorit. Soțul ei a fost numit funcționar la primărie. Au avut împreună un băiat, Bernhard, care însă a murit la vîrsta de 28 de ani, în același an cu soțul Johannei.

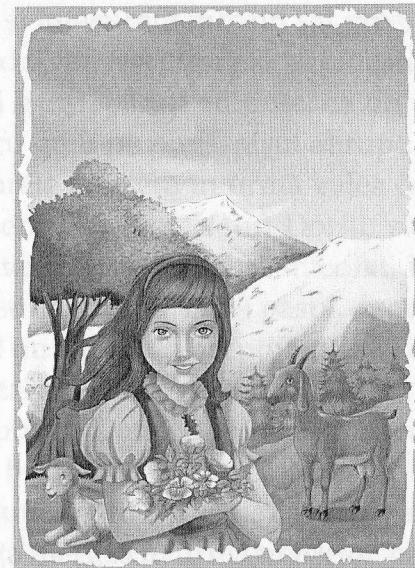
A fost încurajată să scrie de către un prieten al familiei, astfel că a publicat prima ei povestire, *Ein Blatt auf Vronys Grab* în 1871.

Personalitatea Johannei Spyri este nuanțată, iar scierile ei par să o fi ajutat să evadeze din lumea tradițională și bazată pe acceptarea suferinței ca un dat al destinului. *Heidi* este o poveste frumoasă pentru copii, una dintre multele scrise de prolifică autoare elvețiană.

După un roman de Johanna Spyri

Heidi

— Unde doar se află? Oare? Într-o nouă venită? Să fie oare mică și cărnoasă, rămășește după ce a muncit să te...?

Da, chiar ca e să te întâlnești, unde trebuie să rămasese.

Capitolul 1

Către casa Unchiului Alm

Într-o dimineață senină de iunie, o Tânără voinică ducea de mână o fetiță cu obrajii roșii pe o potecă de munte. Fetița părea să aibă vreo cinci ani, dar adevarata ei statură era greu de ghicit, deoarece avea trei rochițe puse una peste alta și înfășurată într-un șal gros, roșu. Părea un copil zdravăn așa cum era îmbrăcată și încălțată cu pantofi groși, bătuți cu ținte, ca un ursuleț care se cățăra cu greu pe povârnișul abrupt.

Călătoarele lăsaseră în urmă valea cam de o oră și ajunseseră în micul cătun Dorfli, satul natal al tinerei. Sătenii o recunoscuseră imediat, iar porțile și ferestrele se deschiseră la tot pasul, dar ea nu se opri până când nu ajunse în dreptul ultimei căsuțe. Aici, o voce îi strigă printr-o ușă deschisă:

– Stai puțin, Dete! Dacă mergi spre munte, te însoțesc o bucată de drum, ce părere ai?

Din căsuță apăru o femeie care li se alătură celor două. Fetița mergea în urma tinerelor, care discutau cu însuflețire.

– Unde duci fetița, Dete? întrebă noua venită. Să fie oare micuța care a rămas orfană după ce a murit sora ta?

– Da, chiar ea e și o duc la Unchiul, unde trebuie să rămână.

– Ce tot spui? Cum să faci aşa ceva? Sunt sigură că bătrânul nici n-o să vrea să audă de ea și o să te gonească.

– Asta nu se poate. E bunicul ei și e de datoria lui să facă și el ceva pentru ea. Până azi am ținut-o la mine, dar acum mi s-a oferit o slujbă pe care nu vreau să o scap.

Dete îi explică celei de-a doua femei, care se numea Barbel, faptul că venise în acea dimineată de la Ragatz cu fetița, iar un prieten le adusese în carul cu fân până la Mayenfeld.

Barbel îi spuse lui Dete că era curioasă ce are de ascuns Unchiul, de arată aşa de încrustat tot timpul și trăiește singur pe munte ca un sihastru. Se spun tot felul de lucruri despre el și oare nu știa ea, Dete, care era secretul lui? Poate aflase mai multe de la sora ei despre Unchiul.

Deși locuia în Dorfli doar de când se măritase, adică nu de prea mult timp, Barbel îi spunea bătrânelui tot Unchiul, aşa cum făcea toată lumea.

– Nu știu toată povestea, bătrânul are acum săptezeci de ani, iar eu abia am împlinit douăzeci și șase. Cu toate asta, ți-aș spune bucuroasă unele lucruri, dacă nu mi-ar fi teamă că o să le aud repetate în toată valea.

- Cum adică, tu nu crezi că aş fi în stare să păstrez un secret?

- Hai, să zic că am încredere, dar fii atentă să nu sufli o vorbă cumva.

- Nu, nu, ştiu să-mi ţin gura atunci când e cazul, fii fără grijă.

- Fetiță e isteață pentru cei cinci ani ai ei și învățată să înțeleagă lucrurile dintr-o privire. Observă cu atenție orice și bagă la cap, remarcă Dete.

- Asta o să-i prindă bine într-o zi, spuse Barbel, pentru că bătrânul n-are decât două capre și o colibă pe munte.

- Cine, Unchiul? Știi că mai demult avea una dintre cele mai mari ferme din zonă? Erau doi frați, iar el era cel mai mare. Cel mic era un om liniștit și ordonat, dar pe cel mare nu-l mulțumea nimic mai mult decât să facă pe mărele domn și să se plimbe prin toată țara, în compania dubioasă a unor străini. A băut și și-a jucat la cărți toată avereala. Nu-l mai primea nimeni în casă, doar noi nu l-am refuzat. Străbunica mea din partea mamei era soră cu bunica lui. Așa că-i spunem Unchiul, deși, după tata, ne înrudim cu aproape toate familiile din Dorfli.

Dete își continuă explicația povestind cum fiul Unchiului, Tobias, se căsătorise cu sora ei, Adelheid. Se iubeau tare și aveau o viață frumoasă împreună, care, însă, nu dură prea mult. După numai câteva

luni Tobias muri, iar soția nu-i supraviețuiește decât un an. Toată lumea vorbea despre soarta lor tristă.

- Pe cea mică, fiica lui Adelheid, a luat-o mama în grija, oftă Dete. Dar mama a murit anul trecut, iar eu am plecat să munceșc, aşa că am lăsat fetița în grija bătrânei Ursel, care trăea în satul de mai sus de noi. Acolo a stat peste iarnă.

Și Dete întoarse privirea spre a se convinge că Heidi nu o putea auzi. Copila, însă, ia-o de unde nu-i! Se îndepărta de cele două femei, iar acestea nici nu-i simțiseră lipsa.

Dete se opri să se uite după ea și o văzu pe costișă, urcând din greu după un băiat cu câțiva ani mai mare.

- Gata, am ajuns, spuse însotitoarea ei. Am ceva de vorbit cu mama lui Peter, paznicul caprelor. Știi, în timpul iernii toarce pentru mine. Drum bun, Dete, și noroc!

Dete îi strânse mâna și rămase pe loc să urmărească din ochi până la micuța colibă, aflată la câțiva pași de marginea potecii. Aceasta se afla la jumătatea drumului dintre sat și pășuni și era atât de veche și de dărăpată, încât avea mare noroc că se găsea într-o văgăună care o mai adăpostea. Când vântul sufla cu putere, toate scărțâiau și trosneau în ea din încheieturi: ușile, ferestrele și chiar grinzelile din acoperiș. Dacă

s-ar fi aflat undeva în vârful muntelui, vântul ar fi smuls-o din pământ și ar fi prăvălit-o la vale.

Aici locuia Peter păstorul de capre, un băiat de unsprezece ani, care dis-de-dimineață cobora în Dorfli să ia caprele spre a le duce la păscut. Abia spre seară se întorcea el în sat, cu caprele lui. Ajuns în piață, vâra două degete în gură și șuiera și, la acest semnal copiii satului dădeau fuga din toate părțile să-și ia acasă caprele; era, de altfel, singurul moment al zilei când Peter se simțea mai aproape de ceilalți. E drept că acasă le avea pe mama și pe bunica cea, dar cum el pleca în zori și nu se întorcea acasă decât seara târziu, nu-și petrecea în tovărașia altor oameni decât timpul trebuincios să-și bea laptele și să mănânce o bucată de pâine, și noaptea, când dormea.

Heidi se luase după el și, la început îl urmări anevoie, sufocându-se în îmbrăcămîntea ei prea groasă. Nu zicea nimic, ci doar se uita cu uimire când la Peter, care zburda desculț pe pajîștea verde, când la caprele lui care se cățărau sprintene, cu picioarele lor subțiri, pe panta abruptă, strecurându-se printre stânci și tufișuri.

Deodată, fetița se așeză pe jos și, după ce-și scoase la iuțeală pantofii și ciorapii, se ridică din nou și începu să tropăie de bucurie; își scoase apoi șalul și rochia de duminică pe care mătușa Dete i le pusese peste cea de toate zilele, ca să nu aibă bagaje de cărat.

Când se dezbrăcă și de cea de-a doua rochie, rămase numai într-o fustiță, iar brațele goale îi ieșeau din mânecele scurte ale bluzitei. Împături totul cu grijă și lăsa hainele la marginea potecii, apoi începu să sară și ea în urma caprelor, alături de Peter, la fel de sprintenă ca întreaga turmă.

Peter nu apucase să vadă această schimbare dar, când o zări pe Heidi în noua ei ținută, se strâmbă și întoarse capul într-o parte. Uimirea lui crescă și mai mult văzând hainele făcute grămadă; rămăsese cu gura căscată, dar nu zise nimic. Heidi se simțea acum foarte usoară și liberă și avea chef să stea de vorbă cu Peter, care se våzu obligat să-i răspundă la o grămadă de întrebări: câte capre ai? unde le duci? ce faci toată ziua acolo sus?

Și aşa, din vorbă-n vorbă, ajunseră în cele din urmă la colibă, nu departe de locul unde îi aștepta Dete. Cum îi zări, femeia strigă uimită:

– Heidi, ce e asta? Unde-s rochițele? Ce-ai făcut cu șalul și pantofii cei noi, pe care abia ti i-am cumpărat? Unde-s ciorapii tricotăti cu mâna mea?

Fetița arăta liniștită spre poalele povârnișului. Mătușa se uită într-acolo și våzu, într-adevăr, o grămăjoară cu ceva roșu în vârf, desigur șalul cu pricina.

– Acolo, jos, răspunse fetița.